

REPUBLIKA HRVATSKA

Agencija za istraživanje nesreća u zračnom,
pomorskom i željezničkom prometu
10000 Zagreb, Ivana Šibla 9-11

Klasa : 343-08/13-02/08
Ur. broj : 699/5-14-14
Zagreb, 30. svibnja 2014.

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE
O NESREĆI PARAJEDRILICE
KOJA SE DOGODILA DANA
31. KOLOVOZA 2013.
NA LETJELIŠTU 'IVANČICA'

Završno izvješće napravljeno je na temelju Zakona o zračnom prometu (NN 69/09, 84/11, 54/13, 127/13), Dodatku 13 Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (Appendix 1 – Format) i Uredbi EU 996/2010. Završno izvješće napravljeno je nakon što su prikupljeni svi relevantni dokazi za ozbiljnu nezgodu parajedrilice i da preporuke, koje su sastavni dio izvješća, upozore na propuste zbog kojih je došlo do nesretnog slučaja, kako se isti ne bi ponovili.

Uredba (EU) 996/2010 Europskog parlamenta i vijeća
„Jedini cilj istraga koje se odnose na sigurnost trebao bi biti sprječavanje nesreća i nezgoda u budućnosti,
a ne utvrđivanje krivnje ili odgovornosti.“

SADRŽAJ:

KRATKI SADRŽAJ	3
1. ČINJENIČNE INFORMACIJE	3
1.1. OSOBNI PODACI O PILOTU	3
1.2. PODACI O LETJELICI	4
1.3. LETJELIŠTE	4
1.4. IZJAVA UNESREĆENOG PILOTA	4
1.5. METEOROLOŠKI PODACI	5
1.5.1. <i>Opis vremenske situacije</i>	5
1.5.1.1. <i>Satelitske slike</i>	5
1.5.1.2. <i>Smjer i brzina vjetra na 1300 m</i>	5
1.5.2. <i>Analiza</i>	5
1.5.3. <i>Zaključak</i>	6
1.6. SPAŠAVANJE	6
1.7. MEDICINSKE INFORMACIJE	6
1.8. ISTRAGA I TESTIRANJA	6
1.8.1. <i>Parajedrilica</i>	6
2. ANALIZA	7
2.1. OKOLNOSTI	7
2.2. PILOT	7
2.3. PARAJEDRILICA	7
2.4. LETJELIŠTE	7
2.5. POLIJETANJE I PAD	7
3. ZAKLJUČAK	8
3.1. UZROK NESREĆE	8
4. PREPORUKE	8

KRATKI SADRŽAJ

Dana 31. kolovoza 2013. oko 14:00 LT, pilot je pokušao poletjeti parajedrilicom s poletišta za parajedrilice na vrhu planine Ivančice nedaleko grada Ivanca u Hrvatskom zagorju. Prilikom polijetanja, u fazi zatrčavanja, pilot je pao na poletištu i ozlijedio se.

Slika 1. položaj poletišta Ivančica

1. ČINJENIČNE INFORMACIJE

1.1. OSOBNI PODACI O PILOTU

OSOBA	
Spol:	muško
Godina rođenja:	1970.
Prebivalište:	Varaždin
DOZVOLA	
Vrsta dozvole:	Dozvola pilota parajedrilice
Tijelo koje je izdalo dozvolu:	Ministarstvo pomorstva, prometa i veza RH
IPPI (međunarodna iskaznica)	
ParaPro stupanj:	5
Godina izdavanja:	2013.
Tijelo koje je izdalo iskaznicu:	Hrvatski zrakoplovni savez

1.2. PODACI O LETJELICI

Tip letjelice:	parajedrilica
Proizvođač:	Airdesign
Model:	Pure M
Serijski broj:	4P 1134 02A
Godina proizvodnje:	2011.
Broj testa:	EAPR-GS-7387/11
Kategorija:	EN D
Broj osoba:	1
Poletna težina:	90 – 105 kg

Slika 2. Parajedrilica Airdesign - Pure

1.3. LETJELIŠTE

Poletište Ivančica je registrirano i nalazi se na području parajedriličarske zone Zagorje.

1.4. IZJAVA UNESREĆENOG PILOTA

Citat:

„Dana 31. kolovoza 2013. došao sam na poletište Ivančica s namjerom rekreativnog letenja. Oko 14:00 sati, pri polijetanju, prilikom zaleta, došlo je do manjeg lijevog bočnog zatvaranja kupole, zbog čega sam se spotaknuo i pao prije odvajanja od tla. Pao sam na desno rame i došlo je do iščašenja.

Kolege letači koji su također bili na Ivančici, pozvali su hitnu te sam prevezen u bolnicu u Varaždinu, gdje mi je ustanovljena povreda – iščašenje desnog ramena. Nakon zbrinjavanja isti dan sam otpušten iz bolnice.

Obzirom da sam namjeravao letjeti rekreativno, nisam koristio GPS uređaj.“

Kraj citata

1.5. METEOROLOŠKI PODACI

Radi utvrđivanja uzroka nesreće parajedrilice, od tvrtke Geo-Meteo d.o.o. zatraženo je meteorološko izvješće za dan 31. kolovoza 2013. godine u vremenskom razdoblju od 12:00 do 15:00 sati prema lokalnom vremenu. Izvješće sadrži analizu vremenskih uvjeta koji su u tom razdoblju prevladavali na području letjelišta 'Ivančica'.

1.5.1. Opis vremenske situacije

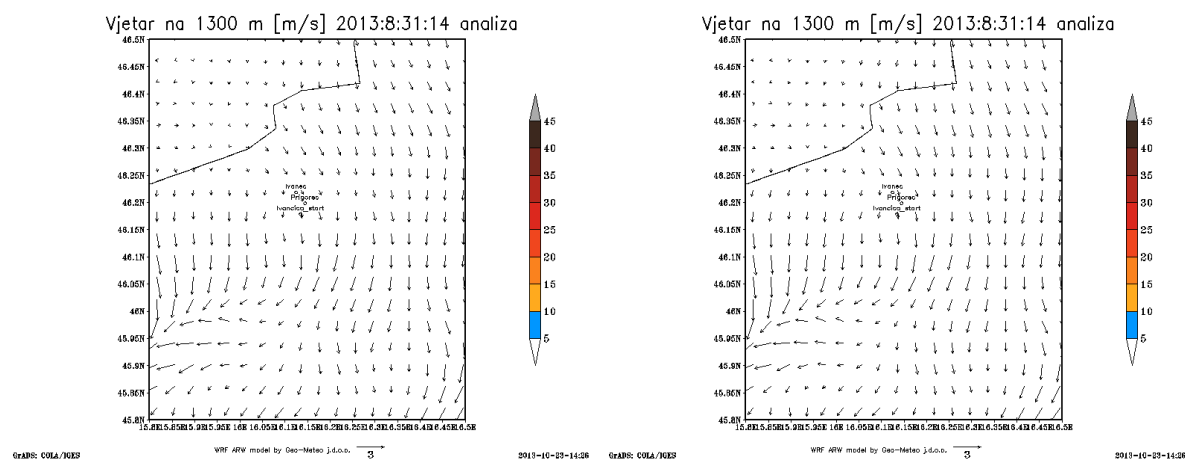
1.5.1.1. Satelitske slike

Slika 3. Satelitske slike vidljive naoblake u 12:00, 14:00 i 15:00 sati LT

Iz satelitskih slika je vidljivo kako je nad područjem sjeverozapadne Hrvatske tijekom ranog popodneva došlo do razvoja konvektivne naoblake što ukazuje na pojavu termike koja je, prema veličini i broju oblaka, bila uglavnom umjerena. Međutim, između 14 i 15 sati LT su se nad spomenuto područje navukli cirusi koji su drastično oslabili ili posve prekinuli termičku aktivnost.

1.5.1.2. Smjer i brzina vjetra na 1300 m

Slika 4. Smjer i brzina vjetra na 1300 m nadmorske visine za 14:00 i 14:30 sati LT (prema rezultatima numeričkog prognostičkog modela)

Prema rezultatima prognostičkog modela, vjetar je bio slab te odgovarajućeg smjera za navedeno poletišće.

1.5.2. Analiza

Mjerenih podataka u blizini mjesta nesreće nema tako da su u analizi vremenske situacije korišteni rezultati numeričkog prognostičkog modela WRF ARW. Usporedbom mjerenih podataka na mjernejoj postaji Varaždin, može se uzeti kako rezultati prognostičkog modela u zadovoljavajućoj mjeri opisuju stvarno stanje.

U vrijeme nesreće na danoj je lokaciji puhao slab vjetar promjenjiva smjera, a na samom poletištu sjevernih i istočnih smjerova. Termička je aktivnost bila slaba ili umjerena, no ne problematična za takvu vrstu letjelice.

1.5.3. Zaključak

Slika meteorološke situacije u vrijeme nesreće ukazuje kako vremenske prilike nisu mogle biti njen uzročnik.

1.6. SPAŠAVANJE

Mjesto nesreće nalazilo se u donjem dijelu poletišta, na pristupačnom terenu. Pomoć su najprije pružili kolege letači koji su se nalazili na poletištu, a zatim je unesrećeni vozilom hitne pomoći prevezen u bolnicu u Varaždinu.

1.7.MEDICINSKE INFORMACIJE

Unesrećenom pilotu pružena je medicinska pomoć u bolnici u Varaždinu, gdje mu je ustanovljena teška tjelesna ozljeda – iščašenje desnog ramena. Nakon zbrinjavanja, unesrećeni je isti dan otpušten iz bolnice.

1.8.ISTRAGA I TESTIRANJA

Istragu su proveli djelatnici Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu.

1.8.1. Parajedrilica

Utvrđene činjenice

Pregledom su utvrđene slijedeće činjenice:

- Na parajedrilici nisu vidljiva nikakva oštećenja.
- Materijal kupole je u korektnom stanju.
- Konopci i noseće trake su u korektnom stanju.
- Parajedrilica se u letu ponaša ispravno, bez znakova koji bi ukazivali na nepotpunu plovidbenost.

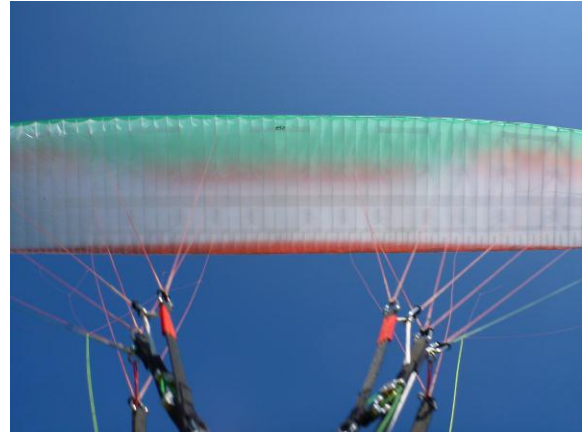
Zaključak

Temeljem obavljenog pregleda parajedrilice, zaključeno je slijedeće:

Parajedrilica je ispravna te se njena neispravnost isključuje kao mogući uzrok nesreće.

Slika 5. Predmetna parajedrilica

Slika 6. Predmetna parajedrilica

2. ANALIZA

2.1. OKOLNOSTI

Meteorološki uvjeti u vrijeme nesreće bili su povoljni za polijetanje i letenje parajedrilicama. Teren na poletištu Ivančica, gdje se dogodila nesreća, prekriven je travom.

2.2. PILOT

Pilot se letenjem na parajedrilici bavi od 2001., a dozvolu pilota parajedrilice posjeduje od 2002. godine. Također posjeduje sportsku dozvolu kojom ostvaruje pravo sudjelovanja na natjecanjima, kao i IPPI iskaznicu u koju je upisan 5. (najviši) stupanj osposobljenosti.

Radi se o vrlo iskusnom pilotu koji mnogo leti i koji redovito sudjeluje na natjecanjima.

2.3. PARAJEDRILICA

Parajedrilica kojom je pilot doživio nesreću bila je u potpuno ispravnom stanju, a kategorija parajedrilice primjerena sposobnostima pilota.

2.4. LETJELIŠTE

Letjelište 'Ivančica' ima odobrenje za uporabu i često se koristi za rekreativno letenje, kao i za održavanje natjecanja. Samo poletište za parajedrilice je takvo da u povoljnim meteorološkim uvjetima svojim oblikom i osobinama omogućuje maksimalno sigurno polijetanje.

2.5. POLIJETANJE I PAD

Prema izjavi pilota, prilikom polijetanja u fazi zatrčavanja došlo je do manjeg bočnog zatvaranja na lijevoj strani kupole, nakon čega je uslijedio pad.

Pilot se nije ni odvojio od tla, već je u zatrčavanju nezgodno pao i iščao desno rame.

Obzirom da su meteorološki uvjeti za polijetanje bili povoljni, bez značajnog vjetra i turbulencija, može se pretpostaviti da je do manjeg bočnog zatvaranja i pada pilota došlo zbog prestizanja kupole prilikom zatrčavanja.

Do prestizanja kupole pri polijetanju dolazi ako pilot ne obavi odgovarajuću kontrolu i korekciju parajedrilice tijekom postupka polijetanja.

3. ZAKLJUČAK

3.1. UZROK NESREĆE

Uzrok ove nesreće je ljudska greška.

Može se pretpostaviti da je tijekom polijetanja izostala potrebna reakcija pilota kojom je trebalo spriječiti prekomjerno prestizanje kupole.

4. PREPORUKE

Obzirom da se u ovom slučaju radi o vrlo iskusnom pilotu te da su ispunjeni svi zakonom propisani uvjeti, Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu nema sigurnosnu preporuku.

v.d. Glavni istražitelj zrakoplovnih nesreća

Danko Petrin